

Naeratus aastate tagant

„Ja nüüd lapsed – voodisse!”

Hele sõbralik hää tungimas välja tasases õhtutuules lehivate kardinat vahelt, tuues muige avatud rõdu rinnatisele toetuva mehe huultele. Kõrge lämbe lõunamaa taevas kummumas pea kohal, järskudel kaljunõlvadel päikesest hõõguvad kivid, kolletanud magnooliad ja mullalappidel palmid. Nagu kaja vastas sellele madalam bariton teisest majatiivast:

„Björn, Anna – öelge oma nõbudele head ööd ja – magama!”

Õielehed, närbunud ja pruuniks kuivanud rohi. Basseinis pinisemas uppuv putukas.

Edasine vajuks protestikisasse, mis nagu merelained löid vastu vanemliku hoolitsuse murdmatuid kaljusid. Veevood taandusid häbistatult, kuidagimoodi sumbudes solvunud jorinaks, mis lõpuks lakkas.

Mehe pilk uitas ookeani laskuva päikese roosal, kauguses akvamariinsinisel sillerdusel, mis kõikvõimalikke rohelisi ja halle toone näidates ulatus uinunud koletisena silmapiirini, libises mööda ruskeid kallakuid üles ronivaid madalaid valgeid ehitisi, tumedaid suletud aknaluuke, siis rüüpas ta käes olevast klaasist. Tume viski jääga. Torupillid, kildid ja udud. Kohe saavad lapsed magama ja ta naine ronib vanni. Hea. Teda pole praegu vaja. Ta õemes magas juba, nii et ta teadis, et õde peaks varsti siia üles jõudma. Neil oli vaja rääkida.

Hellitlev ja sõbralik briis küpresside latvades, kaugel haukuv koer, viletsast krapist hoovav kohalik popmuusika. Varem, kui ta arvanud oli, kuulis ta tasaseid samme. Naine tuli trepist üles ja vaatas teda otsides ringi, lasi oma linavalge juuksepehmaka tuules lehvima ja astus siis kergelt lähemale. Vend jälgis oma õde, kui see vabal nõtkel sammul tuli. Imetlus, mehelik hindav pilk, vaba soovidest, sest nad olid ühte verd. Naine oli ilus, nii nagu on ilusad põhjamaade kolmekümnesed, nad mõlemad olid vaevalt paar aastat üle. Elu alles algab, vanadus ja surm on kaugel, aastakümnete taga hämaruses. Lapsed ja töö ei ole veel pääsenud hävitama nooruse pikka õitsemist. Vormis hoitud keha, hoolitsetud nahk, põhjamaiselt hele, hõõgumas siin lõunamaa taeva all.

„Juba lapsed uinutatud?” sõbralik pilge küsimuses, heidetud hooletusega, mida vaid eluaegsed head sõbrad võivad lubada. Jää kõlisesmas klaasi, kallid vedelik mulksumas välja külluslikult täis pudelist. Sidrun, Ginger Ale, mees ulatas kaaslasele dringi.

„Looda sa,” samasugune hooletu muie. „Kuradile Tom, mis ajas sa elad? Nad kasvavad, oled kuulnud? Ega nad nüüd nii väikesed ka enam ei ole. Toppisin voodisse, käskisin vait olla, küll nad *autouinutuvad*. Sinu enda omad ju samasugused – no palju sa neid viimasel aastal oled magama pannud?”

Mees langetas korraks pilgu. „Tõele au andes pole ma neid eriti kunagi magama pannud. Lisa tegeleb sellega.”

„Kas sa siis ei võtagi laste kasvatamisest osa? *Masculine pig*. Lapsed vajavad isa sama palju...”

„*Fuck off*, Ann, palun, kui võid. Nüüd hakkad sina ka seda feministlikku paska ajama, mida niigi igalt poolt kõrvadesse kustakse. Meil oli Lisaga selle pärast omal ajal palju tülisid, sa tead ju küll.

Elasime ju isegi lahus natuke aega, enne kui ta taipas, et ta saab minu kas sellisena, nagu ma olen, või ei saa midagi. Ta on täpselt samasugune rikutud moodne naine, nagu enamik meie kaasmaalannasid. Õiglus! Võrdsus! Demokraatia! Dildism...”

Naine heitis talle silmanurgast tüdinud pilgu, lausus pehmelt:

„On sul tuju paha? Ma näen küll, et oled pinges. See mõte koos puhkusele tulla oli ju tegelikult nii fantastiline. Lapsed jäävad muidu võõraks, ja sellest oleks kahju. Stockholmi ja Göteborgi vahe on rongiga küll ainult kolm tundi, aga ikka näen ma teid kaks korda aastas... heal juhul.”

„Oli sul Michiga raskusi?” Mees oli eelmise teema juba unustanud.

„Sul Lisaga? Ei. Michil ei ole selle koha pealt ideid. Mitte kunagi. Mõnikord on see masendav. Head niipalju, et tal polnud mingeid vastuväiteid, ta ainult noogutas, vedades oma valvehobusenaeratuse näole, kui teatasin, et sa organiseerid ööbimise ja võtad ka piletid ära.”

Toon oli kerge, pisut irooniline. Naine oli omale joonelt kaks kokteili kurku kallanud, need olid lahjad ja oli palav, aga ometigi hakkas jook kohe natuke mõjuma. Ta viskus lamamistoolile, lehvitas endale käega tuult, sättis jalad teisele toolile ja rullis valge õhukese kleidi kõhule kokku. Vend jälgis teda muiates. „Mis ajast sa pükse kannad?”

„Kui ei kanna, tuleb Michi silmadesse selline sünge ja kahtlustav pilk, millega ta siis ülejäänud meessooga suhtleb. Vaatamata kõigele, mis ta räägib. Ja õlut läheb ka väga palju. Parem ma ei kiusa teda. Tal pole lõpuks ju häda midagi.”

Keegi käivitas mootorit. Punaka liivaga kaetud teedel kõndimas üksikud kirevad inimesed nagu absurdsed, maa külge aheldatud liblikad. Vihmutite kaskaadidel mängemas vikerkaared viimases kaduvas valguses. Üksikud rohutatud tumedal vulkaanilisel kaljul kui verre kastetud, helendamas loojuva päikese ääsikumas.

Tom, kes korraks pilgu uitama oli lasknud, fikseeris selle jälle naisel.

„Nii et tõesti saate jälle paremini läbi? On see uus algus või leppimine?”

Ann muutus korraga süngeks ja peitis mitmeks pikaks hetkeks nina klaasi.

„Saame, ei saa. Saame, ei saa... Mis vahet? Jah, eks ta ole leppimine. Otsid omale üht *fucking* meest... ükskõik, mis ta lubab, kümne aasta pärast embab ta ainult diivanit, vahib tõlbilt telekat ja kaanib õlut. Aga selleks ajaks oled ise ka juba kümme *fucking* aastat vanem, sul on paar *fucking* last, teil on üks *fucking* maja ja üks *damn fucking* kuhi võlgu. Sa maksad makse, mis on nii suured, et sa tead, et selle raha eest elavad veel vähemalt kolm *fucking* perseauku sama hästi kui sina, sa loed oma kuutkümmet haiguspäeva, mida see loll riik sulle annab, ja istud neid kodus, oled sa haige või mitte, peaasi, et nad raisku ei läheks, sa noogutad naabritädidele ja noogutad immigrantidele ja noogutad järjekordsele kretiinile, kes tööil kohvinurgas õiglust nõuab, ja sa oled sellest kõigest *un-fucking-believable*’i tüdinud!”

Ethelid kallutamas oma päid alla, juured lahjas mullas. Valmivad tsitrused, alles tumerohelised, kõikumas tasakesi kesk sulguvaid lilli. Varjud laskumas, akendest ja luukidest immitsemas tibukollane valgus.

„Jah, see ei olnud nagu see, millest lapsena unistasime,” nõustus Tom nukralt. Siis küsis ta ootamatult:

„Kuule, ma olin alati millegipärast veendunud, et sa võtad omale tohutu suure ja karvase mehe. Kapteni pärast?”

„Võib-olla ka kapteni pärast,” soostus Ann vastumeelselt.

Tom mühatas korra naerda, pilk taas uitamas ääretul veteväljal, mis nüüd oli indigosinine. „Kui ma üldse olen näinud üheteistaastast tüdrukut armununa... Pipi aasis sind selle pärast kogu aeg, aga ma

ei ole kindel, kas kapten ise aru sai, et kui sa talle sülle ronisid, ei olnud see mitte ainult lapselik žest.”

„Jäta,” jorises naine, peites taas näo klaasi. „Ma olin 11.”

„Tänu sellele see läbi läkski – keegi ei uskunud.”

„Mitu korda sina lubasid Pipi naiseks võtta? Et ta sinu eest poisse klobiks...”

„Vana nõid!” kähvatas mees tulivihaselt, ent teine ainult irvitas varjamatult. Hetkeline poolteeseldud viha ei leidnud pidepunkti ja auras häbelikult olematusse.

Pilk taas tumeneval lõputusel. Tint all ja määrdunud hallikasroosa selle kohal.

„Ära siis unusta, et homme läheme mägedesse.”

Ukse kolksatus, trepilt kostvad sammud. Tilkuv vesi ja ümber kuuma ihu keeratud suured rätikud. Adruna laiali tumedatest märgadest juustest tõusmas auru. Teine naine lõi segamini hapra sideme, ühe maailma kangastuse, mis tabamatu kimäärina oli hõljunud nagu kauge aja ja koha kaja, millist said jagada ainult koos kasvanud lapsed. Aga see polnud tema süü. Mälestused pudenesid kuulekalt tolmuks, lukustasid end mälu kuhtunud katusekambritesse ja vajusid salakavala mürgina igivana raamatu vahele unustatud kuivanud lillelehele. Sellest nad rohkem tol õhtul ei rääkinud.

*

Väike üüriauto keerutas aina kõrgemale mööda tufist mäekülge, igal käänakul avanesid uued fantastilised vaated.

„Ära kihuta.” Ann tundis end halvasti ja üritas hoiduda vaatamast aeg-ajalt kohe siitsamast autoaknast algavasse mitmesajameetrisesse sügavikku.

„Ma ei kihuta,” porises Tom, hambad ristis autot juhtides. „Kiirust pole kolmekümnetki. See neetud tee, kuidas kohalikud siin sõidavad?”

„Neid saab aeg-ajalt surma ka,” pistis naine. Ta silus juuksed laubalt ja küsis siis:

„Sa ei ole mulle ikka veel öelnud, kuhu me õieti läheme?”

Tom juhtis pisut aega vaikides. Ohkas.

„Seda on raske seletada. Ma ju ütlesin, et võin lolliks jääda...”

„Ütlesid, ja seda ütlesid ka, et tegelikult korraldasid kogu selle reisi just selle tänase sõidu pärast. Aga võib-olla... Sa ise ütlesid, et oled palju mõelnud ja peaaegu et ummikus, ja et tegelikult peaksin ma olema ette valmistatud, kui sul juhtub õigus olema.”

Mees ohkas veel kord, võttes järske kurve märke tõusval kitsal teel.

„Oled sa mõelnud, kes need meie naabrid omal ajal tegelikult olid?”

Naine heitis talle kiire pilgu, siis langetas selle põrandale jalgade juures.

„Muidugi olen. Aga... ega midagi arvata küll ei oska. Noh, rootslased nad ei olnud. Neil mõlemal oli tugev aktsent. Ja raha oli neil ka rohkem, kui see meil sünnis on – kui sa taipad, mis ma mõtlen. Sa vist isegi otsisid kunagi seda firmat, kelle kaudu nad maja müüki korraldasid?”

„Jah, nagu sa tead, olen üritanud nende jälgi ajada. Otsisid nad maja ühe firma kaudu, müüsid teise kaudu. Firma sai korraldused teiselt firmalt Inglismaalt, kes omakorda sai need veel kelleltki. Väidetavalt. Tegelikult olin ma juba kümme aastat tagasi loobunud otsimast, kui mulle juhuslikult sattus kätte see –” ta võttis tagaistmelt mapi ja haaras sealt käsikaudu ühe kiirkõitja, lehitses seda, heites kiireid pilke põlvedele ja teele, ulatas siis kõrvalistuja sülle „– see. See on

koopia ajalehest, nagu sa näed. Kohalik. „Teneriferior”. Hispaaniakeelne tekst räägib mingitest „isa ja lapse” võistlustest. Vaata fotot.”

Naine tõmbas järsult läbi nina õhku.

„Räägi edasi,” nõudis ta nüüd palju huvitatumal toonil.

„Ega muud polegi. Oli raske, kuid täiesti võimalik teha kindlaks, kellest pilt on. Señor Edmundo diGallieda. Tüdruku nime ma ei tea. Señor aga elab siin –” ta osutas käega ettepoole „– Santa Lucias. Vähemalt elas kaks kuud tagasi.”

Naine mõtles minuti, kurd silmade vahel, siis lasi end vastu autoistet lõdvaks.

„See on tobe,” hakkas ta naerma, ent tõsines siis. „Siiski tänan, et sa mu kaasa võtsid.”

„Jah, väga võimalik, et see on tobe,” nõustus mees vastu tahtmist. „Nagu sinagi – ma lihtsalt pidin siia tulema. Mul oli võimalik sind kaasa võtta – et mitte üksinda väga loll välja näha.” Mees heitis selle lausejupi vabandavalt muiates, siis jätkas: „Kui me kedagi ei leia, sööme lõunat ja lähme teiste juurde tagasi. Maja võib olla müüdnud, nad olid ennegi pikkadel reisidel, nad võivad olla lihtsalt väljas, ja lõpuks võib see olla vaid mu pettekujutus, skisoaju viirastus.”

Nad olid jõudnud roheliste pistaatsiate ja korgitammede vahele, mis viie-kuue (ja mõned õnnelikumad kümne) meetri kõrgustena moodustasid tõelise metsa. Kaljudel oli kerget udu, öösel oli sadanud ja mäetippudesse takerduvad pilved olid veelgi vett täis. Tee pööras ühe vana müüri äärde, mees peatas auto ja nad ronisid välja.

Naine silmitses arvustava pilguga taevast, siis võttis teksajaki.

„Troopika,” kommenteeris ta pahaselt, jakki oma peaaegu läbipaistva siidpluusi peale ajades.

„Lähistroopika,” parandas Tom. „Pealegi on veebruari algus ja meie kõrgel mägedes. Hooaeg ei ole alanud.” Ta ise kõhkles ka, kas mitte T-särgile midagi peale tõmmata. Üks päikesekiir murdis pilvedest läbi ja kallal kitsa riba üle närvetava paeahjukuumusega. Mees lõi ukse kinni ja lukustas auto.

„Kuhu?” küsis Ann.

Tom kehitas õlgu. „Tuleb küsida.” Ta peatas ühe mööduva kohaliku.

„*Excuse me, do You speak English?*”

Naeratus, pearaputus.

„*¿Perdone, puede usted decirme dónde está la casa de Señor Edmundo diGallieda?*”

Vastuseks sai ta kiire hispaaniakeelse sõnadevoolu, mille ta suutis ainult raskustega peatada, korrates:

„*¡Más despacio, por favor!*”

Mees võttis tempo maha ja varsti noogutasid nad teineteisele rõõmsalt naeratades kaks minutit, enne kui kohalik teed jätkas.

„Sealpool,” osutas Tom ja palus viisaka viiepega õel astuma hakata.

„Ma ei teadnudki, et sa hispaania keelt oskad,” märkis see lugupidavalt.

„Ega ma tegelikult ei oskagi.”

Nad sammusid kõrvuti mööda valgetest kividest teed, mida ääristasid loorberkirsi hekid ja nende pea kohale kaarduvad kuldvihma õiepuhmad.

„Olen viimase aasta jooksul õppinud. Peale seda, kui tolle ajalehe leidsin.”

Vana värava sepi rauast kaar oli uppunud väänkasvudesse, värav ise samuti, tõrksad painduvad varred hingede juurest murdunud ja rebenenud, sest inimesed ei saanud oma käike taimede pärast tegemata jätta.

Aed, mis selle taga pilgule avanes, oli hooletusse jäetud, tumedast kivist katusega hoone piilumas mürdipuhmaste vahelt, gekod jooksmas ringi müüridel, lindude laisk askeldus madalate jaanikaunapuude vanadusest väändunud võrades, mesilaste sumisev lend.

„Siin ei ole uksekellasid,” pomises Tom. „Õnneks ka mitte koeri.”

Ta lükkas värava lahti. Nad vaatasid kõheldes teineteisele otsa, siis läks mees sisse, ootas oma kaaslast järele ja sulges värava. Kruus krigises valjult nende jalgade all keskpäevases tiines unises vaikus. Mõlemad uudistasid avatud uksi ja aknaid, mõlemad märkasid peaaegu korraga valge linaga kaetud söögilauda aias varikatuse all.

„*¡Buenos días! ¿Puedo ayudar en algo?*”

Teismeline tüdruk oli tulnud avatud uksele ja vaatas nüüd küsivalt nende poole.

„Pipi,” ohkasid nad korraga.

Tüdruk vaatas neid nagu midagi meenutades või kõheldes, siis tekkis ta näole naeratus, mis muudkui laienes.

„Tere, Thomas ja Anna. Mis tuuled teid siia toovad?” Ta rääkis nüüd rootsi keelt. Ja siis hõikas ta maja sisse.

„Isa, tule vaata, kes meile külla tulid!”

Uksel tekkis peaaegu et tuuletõmbus, siis tekkis tüdruku taha ukseava enam-vähem täpselt täitev mehemürakas, kes uuris neid tõsisel pilgul ja vaatas seejärel küsivalt tütre poole.

„Thomas ja Anna, Rootsist, mäletad, sellest ajast, kui me Villekullas elasime?”

Mees vaatas neid uuesti, siis valgus ka tema näole naeratus. „Jah, muidugi. Aga sellest on veerand sajandit, kui me viimati kohtusime. Te olete palju muutunud. Tulge edasi, me hakkasime just lõunat sööma.”

Nad lükati taimedest varikatuse alla ja välgukiirusel ilmusid lauale veel kahed taldrikud, klaasid, noad ja kahvlid, kapten valas neile veini ja juba tuli Pipi praega.

„Sööge, sööge kiiresti!” hüüdis ta neile. „Rabo de Toro ja Ensalada de Pimientos. Kuna härjasabadega on raskusi, on kasutatud ka muid kehaosi, aga kõik, nagu peab, šokolaadi uputatud.”

Nad olid piisavalt põrutatud, ega nad polekski osanud midagi öelda.

„Kuidas te siia oskasite tulla?” küsis Kapten päris otse, sellal kui Pipi korraks jälle ahju juurde kadus.

Tom rääkis.

„Ma ütlesin, et me poleks pidanud seda tegema,” ühmas mees tagasi tulnud tüdrukule, kes poolemeetrise pistodaga praadi lahti lõi. See vangutas korraks pead, ja külalised nägid, kuidas nad kuidagi küsivalt ja ühtaegu lõbustatult ning nukralt korraks teineteisele otsa vaatasid. Seejärel raputas Pipi oma punaseid patse, heites teema kõrvale.

„Aga kes te õieti olete!” ei pidanud Tom lõpuks vastu. „Kakskümmend viis aastat on möödunud sellest, kui te lahkusite. Pipi on vaevalt paar aastat vanemaks saanud, Efraim või Edmundo – kui sa seda nime eelistad – on täpselt samasugune. Kuidas see võimalik on?”

Uuesti see uuriv pilkudevahetus, pea tabamatu sardooniline kurbus.

„Sinu sõbrad,“ mühatas siis mees, end tugitoolis tahapoole nõjatades. Pipi keerutas veiniklaasi käes, heites neile aeg-ajalt kõõrdpilke, siis ohkas samuti.

„Meil on sellisteks puhkudes terve kuhi lugusid – suur hulk lugusid eksootilistest tõbedest, mis kõik on sundinud meid troopilist või pakaselist – noh, erilist kliimat ja vähekäidavaid kohti otsima. Need lood lähevad vastavalt vahepeal möödunud ajale hirksamaks, kuni muutuvad taas õnnelikuks – „vabandage, te ajate mind vist minu emaga segi, me oleme väga ühte nägu, ja see siin on minu onu, ta on ka kohutavalt vanaisa moodi“. Teie olite kahjuks nii seda nägu, et teadsite, kuhu tulla, nii et me ei hakanud üritama. Miks sa meid otsisid?“

Tom kehitas õlgu. „Uudishimust. Te olite siiski ainsad huvitavad ja salapärased olendid, kes meie unisesse linnakesse kunagi sattunud on. Ja lõpuks... Kuidas seda öelda...“

„Pole vaja,“ Pipi toon oli pehme. „Ka mul on hea meel teid näha, kuigi me ei saa endale selliseid kohtumisi lubada.“

Vaikus venis minutite pikkuseks, kapten avas järgmise punase veini pudeli, nuusutas ja valas klaasid täis.

Vein oli suurepärane, praad oli maitsev. Tom vaatas oma õe poole, kes natuke somnabuulse ilmega sõi, raputas pead ja alustas abitult:

„Miks? Midagi ei saa aru... Nii ebareaalne tunne on...“

Pipi ohkas, vaatas neid ja langetas pilgu, lükates taldriku kolinal eemale.

„Kas teile sellest ei piisa, et asjad on, nagu on? Ei ole tõsi, et me ei vanane. Mina olen praegu umbes viisteist. Isa on umbes kolmkümmend viis. Veerand sajandi pärast olen kakskümmend ja isa on ka tsipa vanem. Lapsena on muidugi kõige raskem. Üle paari aasta ei saa ühel kohal olla, hakkab silma. Nüüd võib juba viis. Ja isa elab mõneski kohas aastakümneid. Me ei saa sõbrad olla. Meie elu on lapsepõlves korda viis aeglasem, täiskasvanuna veelgi aeglustuv. Mu isa on üle neljasaja aasta vana ja püsib sellisena veel sajandeid. Mina võin arvestada, kui ma ennast hoian ja suuri lollusi ei tee, umbes tuhande aastaga.“

„Vana sa praegu oled?“

„Seitsekümmend.“

Kuiv tõdemus, hääli kui pidetuna õhus ekslemas, sobitumata argikogemusega.

Valge laudlina, ilusad hõbenõud, mis ilmselt maksavad varanduse. Üraskitest söödud logisev veinikapike täis tolmunud pudeleid kalli ja hea veiniga.

„Teil ju ei ole kiiret? Tulge, ma näitan teile maja.“

Meeldiv jahedus uhkamas massiivsetest kiviseintest.

„See maja on kolmsada aastat vana. Selle alus, vana tiib ehitati umbes 1695 Lääne-Aafrikast pärit orjade abil. Saar kuulus siis Portugalile, aga nagu kõigis sellistes paikades aastatuhande keskpaigas, oli tal suuresti tegemist piraatlusega. Näiteks üks asunike lainegi langeb kokku hispaanlaste väljalöömisega Tortugalt 1640. Siin mägedes oli jahedam ja leidis vett, mets – kui seda nii nimetada võib – siin ümber on looduslik. Vana markii de Comares – tal ei olnud midagi ühist nimekaimuga, kes 1516 Salado jõel Barbarossast jagu sai – tuli siia peale Port Royali hävinemist, kui allesjäänud Kariibi merelt laiali pagesid. Juba varem oli siin väike asundus ja klooster, kuhu teinekord põgenesid need, kel piraaditegudest villand sai, nii et kohalikel „munkadel“ oli, mida kahetseda. Metsa saarel ei kasva, need laepalgid on Andaluusiast laevadel kohale toodud.“

Vanadusest tuhm puit, kohati sõrmelaiused praod. Ilma mingite ehituslike kavalusteta otse kivile toetatud. Tahumata kividest seinad. Kõrged ja väärivad ruumid, tumedast puust mööbel.

„Selle kirstu on siia toonud señor Longvilliers, arvatavasti möödunud sajandi keskpaigas. Tehtud aga peaks ta olema viiskümmend aastat varem – lukkude ja hingede tegumood viitab Saksamaale, materjalikasutus aga Toledole. Ehk on raudosad Baierist, kirst on mõnes Hispaania töökojas kokku pandud ja siis kusagil siin maha müüdnud?”

Uksi on hiljuti remonditud, sest erinevalt uuestest teistes sellistes majades käivad nad normaalselt. Hingi ja lukke on rüvetatud silikoonmääretega, mis neile aga ainult hästi mõjuvad. Harva on kaks ruumi sama kõrgusega ja mis veel hullem, samal kõrgusel põrandaga. Kiviparkett, ilmselt otse pinnasele laotud. Mehejämedustele palkidele toetuv pliidikumm, mis otse korstnaks üle läheb.

„Need õlilambid on ühed esimestest, mis Uues Maailmas tehtud. Idaranniku tehased said jalad alla tegelikult juba enne kolooniate iseseisvumist. Nii et see aastaarv siin all – 1807 – võib õige olla. Hiljem ei oleks keegi neile niipalju materjali raisanud. Vaata, kui massiivne on pütt, tahikruvi võiks mõni hull inkvisiitor edukalt kasutada pöidlakruvina. Selliseid peab nägema ja katsuma, enne kui uskuda vanade raamatute jutte, kuidas keegi lambiga surnuks löödi.”

Pipi ja Ann võtsid aia ette, Tom tüdines sellest veerand tunniga, nad vahetasid Edmundoga pilgu, kui naised peadpidi järjekordses õitsvas põõsas olid.

„Võib-olla me jätaksime daamid igasuguseid rohelisi elusaid asju vaatama ja ma näitan sulle oma relvade kollektsiooni... ja ühtlasi oma konjakikollektsiooni?”

Igivanast punasest puust klaasidega kapid, roheline kalev, sellel ajast ja arust relvad. Tuhm kuivanud vere värvi raud ja vaserooste, must õlitatud puu.

„Ma rikun loomulikult selliste kollektsioonide hoidmise reegleid... enam-vähem kõiki. Mul ei ole nad seifis, mul ei ole signalisatsiooni, aga sa saad muidugi aru, et ega ma seda tegelikult ei vaja. Lisaks on tulirelvad töökorras. Tobe ju – keegi ei nõua, et ma mõõgal tera maha äestaksin. Siis see ei ole ju enam mõök. Püstolil aga tuleks lööknõel ära võtta. Siis see ju ei ole enam püstol.”

Hõbekaunistused, kujuteldamatut vaeva nõudnud käsitöö. Osavad käed avamas padrunisalvesid, mängimas mehhanismidega.

„Seda hüüti omal ajal Kuningatapjaks. Inglise töö 1756 – kaheraudne püstol, tehtud hulk aega enne seda, kui esimene Colt (või täpsemalt Paterson) möödunud sajandi 36-ndal ringlusse läks. Aga neid tehti ka hiljem, sest need kuuelasulised, kus trummel käsitsi täis topiti, olid rohkem lähivõitlusrelvad – ainult filmides tabatakse märki, mis paarkümmend meetrit eemal on, ja need vaesed 80 komantši, kes 1844-ndal maha lasti, läksid selle nahka, et arvasid, et peale esimest lasku tuleb nagu muiste ja mullu alustada lähivõitlust... Kahjuks on relv arvestatud ümmargustele kuulidele, see piirab laskekaugust. Aga veel sada aastat tagasi oli see kroonitud peadest lahtisaamiseks üks üsna hea meetod.”

Tumedas kapis tolmunud pudelid, eri ajastutest ja erineva kujuga, nii nagu inimfantaasia neid on vorminud. Suured lameda põhjaga klaasid, kogenud käega valatud sorts, lasta käe soojuses sulada ja elama hakata, nina pilve ja imepisike lonks, mis hajub suus, nii et neelata ei ole tegelikult midagi.

„See peaks olema „Napoleoni” esimesi versioone. Aga ma kahtlen ta autentsuses. Vana on ta küll, ja piisavalt omapärane, et tegelikult mitte nende taevalike vedelike hulka kuuluda. See aga on „Hine”, tehtud Inglise kuningannale. Väga väärikas, hästi tasakaalus, suurepärase, ent nagu Inglise kuningakojale kohane, masendavalt igav jook.”

Pärastlõuna virvendav kuumus, lindude laisad siutsud ja putukate tsäksuv sumin. Rooside, metsviinapuude ja koriandrite lehk palavusest rammetus õhus. Pääsukeste ja viirpagoide kiire lend ja solvunud kädin.

„Lähme ujuma!”

Grand Cherokee mõiratas nagu vihane äike.

„Hoidke kinni! Loodame, et teil on reisikindlustus ikka ilusti korras. Isa on hea juht, aga autosid läheb palju. Turvavööd peale! Ameerika mäed pole sellega võrreldes midagi.”

Võimas masin keerutas üles kruusa ja tolmu. Hoides tagasi kiirust külavahel, võttis kapten masinast viimast järskudel laskuvatel nõlvadel.

„See on meie privaatne supluskoht. Ja teate, miks ta on privaatne? Sinna ei vii teed.”

Ann, hoidmas kahe käega istmest, leidis siiski võimaluse käega osutada.

„Mis märk see siin tee kõrval oli?”

„Ah, et turistid surma ei saaks. See tee pole tegelikult tee, need on siin ainult meie jäljed. Asi on selles, et kohe tuleb üks umbes kümnemeetrine kuristik. See tähendab, et laiust on tal kümme meetrit, sügavust oma paarsada. Enamasti saame me sellest ilusti üle. Isa! Vaata, et sa korralikult hüppad! *Meie* ronime sealt välja, aga külalised ei ole kindlasti rõõmsad, kui nad mitmes tükis koju tagasi saabuvad.”

„Kas hüpe ebaõnnestub tihti?” Tom ei saanud midagi parata, et ta hääli ei kõlanud nii ükskõikselt, nagu ta oleks soovinud.

„Ei, sugugi mitte. Saad aru, hüpe *õnnestub* piisavalt tihti, et meis mitte hävitada ujumislusti. See tähendab, et kui me ujuma läheme, saame enamasti arvestada, et me satume tõepoolest ujuma, mitte ebamugavast lähteasendist kaljuronimist tegema. Aga neid plekist lumeräitsakaid peaks üksjagu seal orupõhjas vedelema.” Ta patsutas auto esiistet.

Mootor kogus protestides kiirust, rattad panid libisedes masina vibama, veel üks metsik mõiratus, siis olid nad õhus... ja siis üle. Kuristik oli vast kolm meetrit lai ja kümme sügav. Muidugi igal juhul piisav, et normaalseid inimesi normaalsete autodega eemal hoida; ühtegi vrakki ka põhjas silma ei hakanud. Tume liiv oli puutumata, ühtegi ehitist ei olnud näha. Maastikumasin laskus ettevaatlikult mööda järsku kallet, kapten lülitas mootori välja, ja siis oli nende ümber ainult lainemüha ja kajakate kisa.

„Oi, meil ei ole ju ujumisriideid.”

„Kas need aitavad kuidagi vee peal püsida? Siin pole ju ühtegi inimest, kui meid mitte lugeda. Muide, ma tundsin kord üht meest Sansibarist, kes läks alati ujuma pealaest jalatallani lambanahksesse kombinesooni riidetuna...”

Liivakarva meritäht, heledam kui ümbritsev tume vulkaaniline liiv, pööramas end laisalt lainetes. Siniste, punaste, kollaste ja hõbedaste kalade parved, haigru kiire allasööst ja suur lind hõljub minema, visklev kala noka vahel. Esimesed lained kiiresti alaneval põhjal kastsid märjaks ja tuli ujuma hakata tulisoolases, üle pea kokkulöövas lainetuses.

„Nendele kaljudele tuleb ronida merepoolsest küljest. Käed-jalad ette ja lasta end siia lamedale platoole visata. Kui eksid, tõmbavad need teravad kaljud su kõhu lõhki ja kalad panevad pooled siseelundid nahka, enne kui kaldale jõuad. Anna, kas sa oled ikka selline ettevaatlik, nagu lapsepõlves? Isa, tõsta ta parem ise üles.”

Suur mees sööstis lainetest välja, toetus harkis jalgadega kindlalt kaljule, üks käsi tungis kaljuprakku ja hoidis teda raudselt paigas, teine käsi sirutus nii kaugele, kui ulatus, Ann klammerdus selle külge ja mees tõstis ta nagu tite veepiirist kõrgemale eendile. Tom pörkas raskelt vastu kaljut ja tundis, et veevool viib ta tagasi merele. Pipi oli maandunud ilusti, hoidis end nüüd käte-jalgadega kinni. Ta heitis silmanurgast pilgu tagasi, ja selle asemel, et hetkega end lainetest kõrgemale hõljutada, jäi paigale.

„Hoia minust kinni.”

Tom sirutas käe ja tabas teise pihta, hetkeks tundus tegevus talle rumal, vesi pidi nad kohe lahti rebima ja minema viima, ent siis meenus talle, kes on Pipi. Ta tundis käe all ookeanist külma nahka, selles kehas oli pehmust vähe, ainult kivikõvad kõhulihased, siis oli sõrmede all midagi pehmemat. Tom taipas ja üritas kätt teise asendisse nihutada, ent tal oli kinnihoidmisega tegemist. Korraks kandis järgmine laine ta vastu tüdrukut, ent järgmisel hetkel olid nad mõlemad ohutult eendil. Tom kartis teise poole vaadata, ent kui ta seda lõpuks silmanurgast teha sõandas, tabas ta tüdruku lõbusalt muigamas.

„Ega siin muud teha pole, kui merd imetleda. Tormiga lõövad lained üle ja siis ei käi ka meie siin, sest ei saa ju olemist nautida, kui liiga palju on tegemist kinnihoidmisega; keegi teine pole vist kunagi käinud. Kalda poolt on ohutu hüpata, nii et läksime!”

Nahk oli soolakas ja päikesest kihelev.

Nad ronisid džiibiga nõlvakust üles, tegid jälle oma hüppe ja veeresid loojuvas päikeses bangalo õuele.

„Peske sool maha, kohe saab õhtusööki.”

Päikesest soojenenud vesi, mis pahinal tünnist kaela langeb ja kivirestist kuhugi allapoole kaob. Rätikud ja hommikumantlid, kandelaabrites hubisevad tuled. Veripunane loojang ja tumenev taevast, värsked austrid ja vana vein. Talvetuules lendlevad kuivanud lehed, pehme soojus ja orhideede hingemattev aroom, mida elustavat jahedust ja niiskust kandvad puhangud salvrätikuid kaasa võttes põõsaste vahele kannavad. Laste kilked ja bandžohääled naabermajades, lahkuva majapidaja sõbralik hispaaniakeelne jutuvada.

„Meil oli kord Bruneil majapidaja, kes ostis vajalikust umbes kaks korda rohkem toitu ja sõi poole ise ära. Ega me poleks ju talle midagi öelnud, kui ta oleks oma peret toitnud,” seletas Pipi kaaviari röstsaiale määrides. „Ütleme, et ka sel juhul oleks ta olnud ligikaudu aus. Aga ta sõi selle kõik tõesti ise ära. Kõhn ei olnud ta algusest peale, aga meie juures paisus ta umbes kilo päevas. Me otsustasime, et kui ta enam uksest läbi ei mahu, laseme ta lahti – see on heategu, tema enda tervist arvestades. Umbes poole aasta pärast tuli ähvardus teoks teha. Kaks kuud hiljem oli ta tagasi, enam vähem oma alguses vormis, ainult nahk lotendas. Kuna ta oli päris hea kokk ja hoidis ka maja korras, kuni kummardada suutis, võtsimegi ta tagasi. Et teda mitte kaotada, hakkasin teda jooksutama, ikka mäe otsa ja tagasi. Kui ta meie juurest kaks aastat hiljem ikkagi ära läks, siis mitte sellepärast, et ta parema koha leidis, vaid et ta oli mingid kohalikud jooksovõistlused võitnud ja Brunei olümpiakoondisesse arvatud.”

Kapten oli rääkinud midagi telefoniga, nüüd laskus ta rahulolevalt ägiseses protesteerivalt nagisevale toolile.

Kuus naervat ja omavahel naljatlevat kohalikus riides meest ja naist trügisid väravast sisse, moodustasid orkestri ja löid lahti pillimängu ja tantsu.

„Oih, kas me ei oleks pidanud omasid hoiatama, et kauaks jääme?”

„Ärge muretsege, kõik on korras. Ma juba teatasin, et tulete hiljem. Tegelikult homme. Just öösiti siit teelt kuristikku kukutaksegi. Kohalikud joovad lähkrite kaupa veini ja siis vaatavad, palju neist alla jõuab. Kord saabus siia üks kindlustusagent, kes esmalt leidis, et tõeline paradiis, kellelgi ei ole elukindlustuslepinguid. Teisel päeval võtsid kohalikud ta kaasa alla lõbutsema, järgmisel hommikul kadus ta vaikselt, ühtegi lepingut sõlmimata. Aga tõesti, ärge muretsege, teie omad teavad, et teiega on kõik korras.”

Kord kiire, kord aeglane viis, rõõmsad näod, hingeminev vana muusika. Aiateedel põlevad tõrvikud.

„On teiesuguseid palju?”

„Mõni tuhat. Meid on kogu aeg vähemaks jäänud. Me ei tea, miks, aga meie aeg on läbi. Me kaome. Ühel päeval meid enam ei ole. Iga generatsioon on eelmisest väiksem.”

„Kas te lõplikult inimeste hulka ei kao?”

Jällegi see pikk nõuküsiv pilk isa ja tütre vahel. Õlakehitus.

„Me ei tea põhjusi, palju on minevikust kaotsi läinud. Me teame vaid, et me ei ristu tavaliste inimestega. Meil olid omad legendid, aga viimasel ajal oleme uurinud oma geneetikat ja... teooriaid on igasuguseid. Varem arvasime, et oleme inimkonna iseseisev haru, arenenud homo sapiensist eraldi. Nüüd ringlevad isegi oletused, et me ei ole Maalt pärit... Aga seda väidetakse teinekord ka kogu inimkonna kohta.”

„Mida räägivad teie legendid? Atlantis?”

„Atlantise luuletas Platon kokku ähmastest teadmistest Madeira kohta, rohkem on seal vaevalt küll kunagi midagi olnud. Aga oli aeg, kus meie hõim valitses maad. Piibli kuningad olid meie verest ning meie esivanemad olid nii kindlad, et tulevikus hakatakse nende eluaastaid kuudeks lugema, et ei vaevunud tollaseid ülestähendusi võltsima. Hiljem oleme ennast rohkem varju hoidnud, sest kõige kurvem järeldus meie kogemustest oli, et inimesed saavad iseenda valitsemisega hakkama. Jah, me suutsime ära hoida sõdu ja julmuse, aga ainult teatud aja. Siis puhkesid tapatalgud veel verisematena. Inimkonnal on oma tee. Meil ei ole siin kohta.”

„Kaugele teie teadmised ajaloost ulatuvad?”

„Miks sa arvad, et need legendidest eristatavad on? Teie ajaloo alguses, kui me veel suuremate hõimudena koos elasime, pidasid inkad meid jumalateks, kreeklased pronksiajastu inimesteks... ja nii edasi. Me saime inimestelt lüüa. Alati. Meil olid paremad relvad ja me olime tugevamad, aga inimesi oli palju ja nad paljunesid palju kiiremini. Kui me üldse tahtsime ellu jääda, tuli katsuda mitte jääda organiseeritud hiidtapatalgute teele.”

„Miks?...”

Pipi pani käe Tomi huultele ja tõmbas ta püsti.

„Küsi vähem. Tule, jalutame ringi. Teie?” see küsimus oli Annile ja Edmundole.

„Peale seda päeva...” Ann vedeles toolil ja imes veini. Ta õhetas ja oli üsna pehme.

„Me oleme teineteisele seltsiks,” mõrises kapten ilmse heameelega, et liigutama ei pea.

Kuuvalge tee tõusmas kaljudele, samblad ja rohtuustid pragudes, päevast veel soe. Esimeste kaljude juures lõppesid majad ja inimeste laotud müürid, mis aedu piirasid. Jalaga tonksatud kivike kadus kuristikku, sekundi-kahe pärast kostis vaikne täksatus, kui ta põhja jõudis.

„Ma ei usu seda, ei usu, et olen siin, ei usu, et see kõik juhtub minuga.”

Pipi oli vallandanud oma punased juuksed. Kehalt ja olemiselt peaaegu laps, pilk sellega sügavas vastuolus. Näojoontes kurbus ja tarkus, sest elanud oli ta rohkem, kui paljudele tavalistele inimestele aastaid antud.

„Kas sa kujutad ette, mis juhtuks, kui me kusagil omaette elada tahaksime? Inimeste sarnane, ent ometi põhjalikult erinev rass. Ei ole vähimatki kahtlust, et meid tapetaks silmapilk maha. Kui palju loobumisi on juba minu elu jooksul. Teie kaks sobite siia ritta suurepäraselt. Kohtumised omasugustega, et peletada üksindust. Ja ikka salajas.”

Tähtede tuhm valgus üle tumedate orgude, silmapiiril aimatav ookeani raske hingus.

All majas sirutas Ann veiniklaasi kapteni poole. „Minu jaoks oli see päev liig.” Vabandav toon,

nagu mõnulev kass end karusnahaga kaetud mugaval toolil sirutav sire keha. Mees muigas, valas klaasi täis ja läks rääkis paar sõna pillimeestega, sirutas endki poollamaskile. Mängijad kummardasid ja kadusid vaateväljast, vaikne kitarrimuusika kostis nüüd värava tagant.

„Mis sa neile ütlesid?”

„Palusin veel veerand tundi mängida, aga nii, et nad tervet tänavat üles ei ajaks. Ja mul oli nende nägemisest villand, saatsin nad silma alt ära.”

Naine piidles lõbusa huviga tema kõrval lamavat ja veini imedes taevasse vahtivat meest. Kapteni antiikskulptuuri meenutav proportsionaalne, tohutute lihastega keha lamas vaikselt. Uinuv titaan, maa all hõõgub vulkaan, kammitsetud hiigeljõud.

„Anna andeks, et ma küsin...” toon oli kudrutav, natuke veinine. Ann oli selles jumalikus staadiumis, kus ei olda veel väga purjus, kuid elu tundub kuldne ja pidurid ei toimi.

„Küsi.” Lahkelt ükskõikne, samuti veinine ja heatahtlik toon.

„Kas see on tõsi, et Pipi ema...”

Kapten puhus korra õhku läbi nina, sulges hetkeks silmad.

„Pipi ema suri üle kuuekümne aasta tagasi. Õnnetus. Lennuavarii. Me ei ole ju surematud. Me oleme tavalistest inimestest umbes kümme korda tugevamad, see on kõik. Nii pika elu peale on õnnetused üks väga levinud surmapõhjus. Jah, ma armastasin teda väga, kui sa seda küsid. Ei, mul ei ole armukest, kui sa seda tahtsid teada.”

„Mul on kahju.”

„Pole midagi. See oli ammu.”

„Kas sul on elus palju naisi olnud? Nii pika aja peale...”

Mühatuse muie. „Meil on armastuse tähendus natuke teine. Seda on sulle raske seletada. Aga väga paljud naised on minusse armunud olnud, kui sa just ennast kiusata tahad.”

Naer.

„Tead, kui ma veel noor olin ja maailma vastu mässasin, rääkisin iseennast tursaks, et armastan üht saksa aadlipreilit, kes minusse silmnähtavalt armunud oli. Kahjuks oli ta tõeline oma aja pärl, mis paraku tähendas, et iga kord, kui ta mulle intiimselt lähedale trügis, oli minu ainus ja valdav mõte, et ta tuleks vanni panna...”

Kuuvalgus varjutas nõrgemad tähed, kirjates fantastilise hõbedaga üksikuid pilvi, mis eemal mere kohal triivisid, jõudmata otsusele, mis suunas liikuda. Tänavalaternaid siin ei tuntud, enamiku majade aknad kustusid üksteise järel.

„Kapten, aita mind voodisse.”

Kaks kõikuvat kuju otsimas teed pimedas majas.

„Kuhu sa siis nüüd lähed?”

„Sina oled purjus ja mina olen purjus. Kas sa ikka tead, mis sa teed?”

„Ma ei annaks endale eluaeg andeks, kui selle võimaluse käest lasen. Tule, kapten.”

Kaks pikalt jalutuskäigult naasnud kogu katusel. Punakas, verejasrõõsa lapilise ilmutisena madalal horisoni kohal rippuv kuu toomas välja hurmavat, ebamaist vaadet helkivatele kaljudele, raudplaadina rohekasmetalset helki pilduvalle ookeanile, tumedate varjukuhilatena kaarduvatele puudele ja põdsastele.

Tom kõhklemas, siis sirutamas käsi ja tõmbamas tüdrukut enda vastu. Uudistavad rohelised silmad.

Kõhklus. Tüdruk ei osuta vastupanu, ainult suunurgas võbeleb muie. Kohtuvad huuled, pikk, pikk suudlus.

„Pipi, kallis. Ma...” Tom jäi abitult vait, teadmata, mida öelda, ent teist lahti lasta ei raatsinud.

„Sa ei tea, mida ma asjast mõtlen? Et kas ma olen laps või naine? Ja lisaks sa kardad, sest sa tead, et ma olen sinust palju kordi tugevam? Tola. Kui ma end juba suudelda lasin... Aga sa ei esita õigeid küsimusi.”

„Vist mitte. Ma parem suudlen veel.”

Pikk-pikk suudlus.

„Äh, lähme parem alla. Ega sa enne rahule ei jää.”

Pipi tõmbas teda kättpidi pimedas majas, juhtides teist osavalt mööbli ja muude ohtlike kohtade vahel.

„Tasa, isa ja su õde magavad...”

„Ma vist kahtlen selles.”

Pipi kuulatas.

„Ahah, sul on õigus, üks voodi jääb veel kasutamata.”

„Vaata aga vaata õenääpsu...” pomises Tom mõtlikult. Uks sulgus vaikselt. Kobamisi leidis ta voodi, otsis tüdruku kleidi kinnitust, sai selle kuidagimoodi lahti ja surus huuled kehale, mis juba kord meres oli ta embuses olnud. Nüüd ei olnud see külm ja soolane, vaid soe ja lõhnas kummaliste võõraste lillede järele.

„Misasi sulle nalja teeb?” ei suutnud ta küsimata jätta, kui ta vaikselt naerda pugiseva tüdruku pikali lükkas ja kõhnalt, veel ebaküpselt kehalt kõikjalt kui šampanjat jõi, kartmata haiget teha. Ta ei saanud vastust, ega oodanudki.

*

Järgmine hommik leidis ta majast õega kahekesi. Nad olid maganud kaua, Ann oli esimesena hommikusöögilaua leidnud ja keerutas käes paberilipakat, kui unine vend välja ilmus.

„Nad on läinud.”

Tom võttis paberi ja luges valjusti:

„Unustasime teile öelda, et peame täna varahommikul lahkuma. Me ei tule sellesse majja arvatavasti kunagi tagasi, sest töö viib meid mujale ja maja müük oli juba ammu kavas. Sööge hommikust ja – me mõtleme seda tõsiselt – palun, palun võtke endale midagi mälestuseks kaasa. Me ei saa teile kahjuks head aega öelda, sest te magasite nii magusasti. Kui me ei peaks enam kohtuma, mis on enam kui tõenäoline, siis kõike head teile ja teie peredele. Elage hästi!”

Tom matsatas istuma ja valas endale automaatselt kohvi.

„Seda oli arvata.”

Nad veeresid oma üüriautoga mäest alla mööda teed, kust nad eelmisel päeval – ja neile tundus, et terve igaviku eest – olid üles tulnud. Anni süles oli üks suur rätik ja hunnik taimede istikuid ja seemneid ning Tomi konjakipudelid ja üks vana raamat.

„Ma oleksin tahtnud ühe püstoli võtta, aga ma ei tule sellega lennujaama kontrollist läbi,” ohkas mees kahetsevalt.

„Kas sa Pipiga –” ei pidanud Ann lõpuks vastu.

„Täpselt nagu sina kapteniga,” Tom vaid naeratas teed jälgides unelevalt.

Korraga hakkasid nad naerma ja vahetasid kelmika pilgu, siis Ann tõsines uuesti.

„Kas... Kas...” alustas ta mitu korda, suutmata küsimust formuleerida.

„Kas see ei olnud natuke ebatavaline?” küsis Tom tema eest.

„Jah.”

Tom noogutas pigem endale. „Ehk hoiatas kapten sindki. Ma vist saan aru, miks neid nii vähe on.

Nad hindavad inimlikku lähedust, aga seks sellisel kujul, nagu meie seda tunneme... Võib-olla ei ole seda nende jaoks olemas?”

„Siis ka sinul tekkis see tunne. Inimkonna surematus on naudingut alla peidetud. Mulle tundus, et ma kuidagi pigem lõbustasin teda, tal oli küll hea, ta suhtus minusse hästi, aga sellist hullukstegevat naudingut ei olnud. Lihtsalt ei olnud. Sõbralik vastutulelikkus.”

Tom ei pööranud pead, suunurka tekkis tõsine kurd. „Paremini poleks ma osanud öelda.”

Ja siis olid nad omade keskel, lapsed seletasid midagi, Lisa lürpis kohvi ja Michi õlut.

„Noh, pead kandilised,” pakkus ta naerdes ka neile.

„Mis siis juhtus?” Lisa valas neile kohvi.

„Ah, kohtasime vanu tuttavaid ja läks nagu võtmiseks. Need teed... Mul on hea meel, et sa ei muretsenud.”

Lisa heitis talle sapise pilgu.

„Hea, et taipasite vähemalt telegrammi saata. Kas seal telefoni ei olnud?”

„Ei,” vastas kiirema reaktsiooniga Ann. „Me palusime sõpradel teatada ja lootsime neile, aga ega me teagi, kuidas nad selle lahendasid.”

„Nii et teie ise ei saatnudki seda telegrammi? Ma mõtlesin seda saades esimene hetk teid laiaks lüüa.” Ta ulatas blanketi.

Tom luges ja purskas naerma.

„See on täpselt Pipi moodi,” ütles ta, paberit õele ulatades. Telegramm oli lühike ja täpne:

„Pidu jätkub.

T & A.”